

Izvorna jezična inačica ove stranice [de](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite. Sljedeći jezici već su prevedeni.

Swipe to change

engleski

Obiteljsko uzdržavanje

Njemačka

1 Što u praksi znače koncepti „uzdržavanje” i „obveza uzdržavanja”? Koje osobe moraju drugim osobama plaćati doplatu za uzdržavanje?

Djeca će možda morati plaćati uzdržavanje svojim roditeljima

Roditelji će možda morati plaćati uzdržavanje svojoj djeci

Bračni drug će možda morati plaćati uzdržavanje drugom bračnom drugu

Unuci ili prauunci možda će morati plaćati uzdržavanje bakama i djedovima ili prabakama i pradjedovima

Djedovi i bake ili pradjedovi i prabake možda će morati plaćati uzdržavanje svojim unucima ili prauuncima

Nevjenčani roditelj možda će morati plaćati uzdržavanje drugom roditelju

Registrirani partner možda će morati plaćati uzdržavanje drugom registriranom partneru

2 Do koje godine dijete može primiti doplatu za uzdržavanje? Postoje li različita pravila za uzdržavanje maloljetnika i odraslih osoba?

Ne postoji dobna granica za plaćanje uzdržavanja djeteta: uzdržavanje se mora plaćati sve dok je ono (ne vlastitom krivnjom) o njemu ovisno. Međutim, čim djeca završe obrazovanje i osposobljavanje obično se od njih očekuje da će se sami uzdržavati. U njemačkom zakonodavstvu o uzdržavanju u načelu djeca koja su maloljetnici imaju prednost pred odraslom djecom. Propisani su stroži zahtjevi za obveznike uzdržavanja i maloljetnici obično imaju prednost pred punoljetnom djecom.

3 Moram li se prijaviti ovlaštenom nadležnom tijelu ili sudu kako bih dobio uzdržavanje? Koji su glavni elementi tog postupka?

Da bi obveza uzdržavanja bila priznata, osoba koja ima pravo na uzdržavanje obično mora podnijeti zahtjev sudu, Uredu za socijalnu pomoć za mlade (*Jugendamt*) ili javnom bilježniku za donošenje ovršnog naloga (*vollstreckungsfähiger Titel*) na temelju kojeg se određena svota može prisilno naplatiti.

Zahtjev se može osporavati samo pred sudom. Međutim, obveza ispunjenja zahtjeva može se potvrditi pred javnim bilježnikom ili u Uredu za socijalnu pomoć za mlade. Nadležnost Ureda za socijalnu pomoć za mlade ograničenija je od nadležnosti javnog bilježnika: Ured za socijalnu pomoć za mlade može registrirati obvezu uzdržavanja djeteta do 21 godine ili zahtjev majke ili oca koji proizlazi iz rođenja djeteta.

Sporovi oko zahtjeva za uzdržavanje predmeti su u iz područja obiteljskog prava i rješava ih obiteljski sud (*Familiengericht*). Postupci su uređeni Zakonom o postupku u obiteljskim stvarima i pitanjima nadležnosti u izvanparničnim postupcima (*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit* – FamFG) i Zakonom o parničnom postupku (*Zivilprozessordnung* – ZPO).

4 Je li moguće podnijeti zahtjev u ime rođaka (ako jest, do kojeg koljena) ili djeteta?

U skladu s člankom 1629. stavkom 1. Građanskog zakonika (*Bürgerliches Gesetzbuch* – BGB), roditelji djecu zastupaju zajednički: jedan roditelj može sam zastupati dijete ako sam ostvaruje roditeljsku skrb ili ako je ovlašten sam donositi odluke u skladu s članom 1628. Građanskog zakonika. Drugim riječima, opće je pravilo da roditelji mogu podnijeti zahtjev u ime djeteta kao njegovi zakonski zastupnici. Međutim, u skladu s prvom rečenicom članka 1629. stavka 2. Građanskog zakonika, ocu i majci nije dopušteno zastupati dijete kada bi zbog članka 1795. Građanskog zakonika skrbnik bio onemogućen u zastupanju djeteta zbog sukoba interesa. To se, između ostalog, primjenjuje na pravne sporove između roditelja i bračnog druga roditelja. U tom slučaju mora biti imenovan „dodatni skrbnik” (*Ergänzungspfleger*) koji će postupati kao zastupnik djeteta i podnijeti zahtjev u njegovo ili njezino ime. Zahtjevi za uzdržavanje iznimka su od općeg pravila. U skladu s drugom rečenicom članka 1629. stavka 2. Građanskog zakonika, ako roditelji dijele roditeljsku odgovornost za dijete, roditelj koji brine o djetetu može podnijeti zahtjev za uzdržavanje djeteta protiv drugog roditelja. Člankom 1629. stavkom 3. Građanskog zakonika izmjenjuje se ta odredba u slučajevima kada su roditelji djeteta u braku, ali žive odvojeno ili ako je u tijeku brakorazvodna parnica. U tom slučaju roditelju je dopušteno podnijeti zahtjev za uzdržavanje djeteta protiv drugog roditelja samo u svoje vlastito ime. Na taj način dijete ne mora biti stranka u postupku za razvod roditelja.

5 Ako namjeravam pokrenuti sudski postupak, kako da znam koji je sud nadležan?

Za predmete uzdržavanja nadležni su obiteljski sudovi (*Familiengerichte*), koji su odjeli lokalnih sudova (*Amtsgerichte*). Sud nadležan u određenom mjestu utvrđuje se u skladu s člankom 232. Zakona o postupcima u obiteljskim stvarima i pitanjima nadležnosti u izvanparničnim postupcima.

Ako je u tijeku brakorazvodna parnica, mjesno nadležan sud je sud koji je bio prvostupanjski sud u postupku razvoda braka. U protivnom se mjesna nadležnost često utvrđuje prema uobičajenom boravištu tuženika. U postupcima koji se odnose na obveze uzdržavanja maloljetnika ili djeteta koje se smatra maloljetnikom primjenjuju se drugačija pravila. U tom je slučaju nadležan sud onaj u kojem uobičajeno boravište ima dijete ili roditelj koji je ovlašten postupati u ime djeteta. Međutim, to se ne primjenjuje ako dijete ili roditelj imaju uobičajeno boravište izvan Njemačke.

Dijete koje želi podnijeti zahtjev za uzdržavanje protiv oba roditelja može ga podnijeti sudu koji bi bio nadležan za rješavanje zahtjeva protiv samo jednog roditelja.

6 Moram li kao podnositelj zahtjeva pokrenuti sudski postupak putem posrednika (npr. odvjetnika, središnjeg ili lokalnog nadležnog tijela, itd.)? Ako ne moram, koji se postupci primjenjuju?

U načelu stranke u postupcima radi ostvarivanja prava na uzdržavanje pred sudom mora zastupati odvjetnik. Međutim, zastupanje po odvjetniku nije nužno u slučaju zahtjeva za privremenu mjeru (*einstweilige Anordnung*). Nadalje, dijete ne mora imati odvjetnika ako mu pomoć pruža Ured za socijalnu pomoć mladima i ako ga taj ured zastupa u svrhe podnošenja zahtjeva za uzdržavanje.

7 Moram li platiti pristojbe za pokretanje sudskog postupka? Ako moram, koliko će one približno iznositi? Ako nemam dovoljna financijska sredstva, mogu li dobiti pravnu pomoć za pokrivanje troškova postupka?

U postupcima radi ostvarivanja prava na uzdržavanje naplaćuju se sudski troškovi (pristojbe i troškovi). Sudske pristojbe (koje su tri puta veće od osnovne sudske pristojbe) plaćaju se sudu u trenutku podnošenja zahtjeva. Iznos pristojbe ovisi o vrijednosti predmeta spora (*Verfahrenswert*). Naknade odvjetnika

također ovise o vrijednosti predmeta spora. Vrijednost koja se razmatra u predmetu radi ostvarivanja prava na uzdržavanje iznos je uzdržavanja koji se traži prvih dvanaest mjeseci nakon podnošenja zahtjeva, ali koji ne premašuje ukupan traženi iznos. Svi dugovi na ime uzdržavanja zbrajaju se u trenutku podnošenja zahtjeva.

Primjer:

Zakonski zastupnik desetogodišnjeg djeteta podnosi zahtjev za najnižu razinu uzdržavanja (trenutačno 364 EUR mjesečno): vrijednost predmeta spora iznosi 4 368 EUR. U tom će slučaju sudska pristojba za trošak postupka iznositi 339 EUR (113 EUR x 3). Žena arhitekta traži rastavu i uzdržavanje za zdravstvenu skrb u iznosu od 1900 EUR mjesečno: vrijednost predmeta spora iznosi 22 800 EUR. Sudska pristojba iznosi 933 EUR (311 EUR x 3). Prema tome, troškovi se razlikuju pa nije moguće dati opću izjavu. Ako je primjenjivo, troškovi odvjetnika kojem je povjeren predmet plaćaju se dodatno uz sudske pristojbe.

Osnovne odvjetničke tarife prikazane su u tablici u nastavku kojom su obuhvaćeni sporovi u vrijednosti do 500 000 EUR:

Vrijednost spora do ...EUR	Naknada ...EUR	Vrijednost spora do ...EUR	Naknada ...EUR
300	25	40 000	398
600	35	45 000	427
900	45	50 000	456
1 200	55	65 000	556
1 500	65	80 000	656
2 000	73	95 000	756
2 500	81	110 000	856
3 000	89	125 000	956
3 500	97	140 000	1 056
4 000	105	155 000	1 156
4 500	113	170 000	1 256
5 000	121	185 000	1 356
6 000	136	200 000	1 456
7 000	151	230 000	1 606
8 000	166	260 000	1 756
9 000	181	290 000	1 906
10 000	196	320 000	2 056
13 000	219	350 000	2 206
16 000	242	380 000	2 356
19 000	265	410 000	2 506
22 000	288	440 000	2 656
25 000	311	470 000	2 806
30 000	340	500 000	2 956
35 000	369		

Troškove poglavito snosi stranka kojoj je sud to odredio u presudi. To je u načelu stranka koja je izgubila spor.

Tužitelji koji iz osobnih ili ekonomskih razloga ne mogu u potpunosti pokriti sve sudske troškove, ili koji ih mogu plaćati samo u obrocima, imaju pravo na pravnu pomoć (*Verfahrenskostenhilfe*) za pokrivanje troškova sudskih postupaka radi ostvarivanja prava na uzdržavanje. Međutim, planirani sudski postupak ili obrana moraju pokazivati razumne šanse za uspjeh i ne smiju se činiti ispraznima. Ovisno o prihodima i imovini tužitelja, pruženom pravnom pomoći mogu se u cijelosti ili djelomično pokriti sudski troškovi i troškovi odvjetnika stranke.

8 Kakvo će uzdržavanje sud vjerojatno odobriti? Kako se izračunava iznos održavanja? Je li moguće revidirati sudsku odluku ako se troškovi života ili obiteljske okolnosti promijene? Ako jest, kako (npr. putem automatskog sustava indeksacije)?

Uzdržavanje se mora plaćati redovito. Iznos uzdržavanja utvrđuje se ovisno o zahtjevima i potrebama uzdržavane osobe i mogućnostima obveznika uzdržavanja. Viši regionalni sudovi (*Oberlandesgerichte*) pripremili su tablice i smjernice na temelju kojih se može utvrditi paušalni iznos za stavke koje treba uzeti u obzir. Najpoznatija je Düsseldorfska tablica koja se u velikoj mjeri upotrebljava za izračunavanje iznosa za uzdržavanje djeteta.

U slučaju promjene u stvarnim okolnostima na kojima su utemeljeni sudski nalozi, ti se nalozi mogu izmijeniti na zahtjev uzdržavane osobe ili obveznika uzdržavanja. U slučaju maloljetnika, uzdržavanje djeteta može biti povezano s indeksom u skladu s prvom rečenicom članka 1612.a stavka 1. Građanskog zakonika i u tom slučaju se iskazuje kao postotak najnižeg iznosa uzdržavanja koji je na snazi u određenom trenutku. Najniži iznos uzdržavanja utvrđen je u članku 1612.a stavku 1. rečenicama 2. i 3. Građanskog zakonika i povećava se prema ljestvici od tri razreda ovisno o starosti djeteta. Ako je u sudskom nalogu navedeno plaćanje uzdržavanja povezano s indeksom, nisu potrebne izmjene naloga kada dijete pređe u drugi dobni razred.

9 Kako i kome će se uzdržavanje isplaćivati?

Uzdržavanje se u načelu plaća unaprijed svaki mjesec uzdržavanoj osobi ili, u slučaju maloljetnika, roditelju koji skrbi za maloljetnika ili stranci koja je na neki drugi način ovlaštena za primanje plaćanja.

10 Ako dotična osoba (dužnik) ne plati dobrovoljno, koje je akcije moguće poduzeti kako bi ju se prisililo da plati?

Jedna je mogućnost osloniti se na obvezno izvršenje (*Zwangsvollstreckung*) utvrđenih tražbina za uzdržavanje. Obvezno izvršenje provodi se u skladu s uobičajenim pravilima.

Međutim, obveza određena obvezniku uzdržavanja pojačana je činjenicom da je povreda kažnjiva u skladu s kaznenim pravom.

Osoba koja krši obvezu uzdržavanja može biti osuđena na do tri godine zatvora ili joj može biti određeno plaćanje novčane kazne. Ako je neizbježna zatvorska kazna, sud može obustaviti kaznu i naložiti osuđenoj stranci da ispunji svoje obveze uzdržavanja. Sud će ukinuti obustavu kazne osuđene stranke ako ona ozbiljno ili uporno krši nalog i zbog toga postoji rizik da bi mogla počinuti dodatna kaznena djela, posebno povredu obveze uzdržavanja. U slučaju osoba koje nisu nikada bile osuđivane, državno odvjetništvo može privremeno odustati od optužnice ili sud može privremeno obustaviti kazneni postupak ako je optuženiku istovremeno naloženo da mora ispuniti svoje obveze uzdržavanja u navedenom iznosu.

11 Ukratko opišite sva ograničenja provedbe, posebice pravila za zaštitu dužnika i ograničenja ili rokove zastare u svom sustavu provedbe.

Pokretna imovina može se oduzeti ovrhom (*Pfändung*) ovršitelja (*Gerichtsvollzieher*) (članak 808. stavak 1. Zakona o parničnom postupku). Predmeti u kojima je dopuštena ovakva vrsta ovrhe ograničeni su u člancima 811. – 812. Zakona o parničnom postupku. Izuzete su stavke iz članka 811. Zakona. To se ne primjenjuje na robu kupljenu temeljem rezervacije vlasništva do konačne uplate (*Eigentumsvorbehalt*) što je propisano u članku 811. stavku 2. Zakona. U člancima 811.a i 811.b Zakona dopuštena je zamjena stavki u vrijednostima koje su razvrstane kao izuzete u skladu s člankom 811. sa stavkama niže vrijednosti koje imaju istu funkciju.

Stan obveznika uzdržavanja može se pretražiti bez njegove ili njezine suglasnosti samo na temelju sudskog naloga za pretragu (članak 758.a Zakona o parničnom postupku).

Oduzimanje zaplijenjene imovine rješava sud nadležan za ovršne postupke. Ovrha dohotka podliježe izuzećima iz članka 850. i dalje Zakona o parničnom postupku. Dio dohotka koji nije moguće ovršiti ovisi ne samo o razini dohotka dužnika već i o tome koliko osoba ima zakonsko pravo primati uzdržavanje od obveznika uzdržavanja. Kao pomoć u izračunu izrađena je tablica granica izuzeća i uključena je kao prilog uz članak 850.c Zakona. Ona se redovito preispituje i, ako je potrebno, prilagođava se razina.

Ako se ovrha provodi na temelju zahtjeva za uzdržavanje ili zahtjeva koji se temelji na namjerno počinjenoj povredi (*unerlaubte Handlung*), u skladu s člancima 850.d i 850.f Zakona o parničnom postupku, sud nadležan za postupak može, na temelju zahtjeva uzdržavane osobe, utvrditi različite iznose koji će biti izuzeti od ovrhe. Obveznik uzdržavanja može zatražiti i utvrđivanje drugog iznosa ako on ili ona imaju posebne potrebe u skladu s člankom 850.f stavkom 1. Zakona o parničnom postupku.

Račun obveznika uzdržavanja može biti izuzet od ovrhe u skladu s člankom 850.k Zakona o parničnom postupku. Takav račun naziva se „P-računom“ (*P-Konto*). Svrha mu je osigurati razuman životni standard obveznika uzdržavanja i članova njegove obitelji. P-računom automatski su zaštićeni iznosi do iznosa osnovnog izuzeća koje trenutačno iznosi 1028,89 EUR po kalendarskom mjesecu. Navedeno osnovno izuzeće može se u određenim okolnostima povećati, primjerice zbog drugih obveza uzdržavanja koje ima obveznik uzdržavanja: osnovno izuzeće povećava se za 387,22 EUR za prvu osobu i nakon toga za 215,73 EUR po osobi do pete osobe. Dječji doplati i određena plaćanja iz sustava socijalne sigurnosti uživaju dodatnu zaštitu. Kako bi osigurao takvu zaštitu, obveznik uzdržavanja u načelu mora samo dostaviti dokaze banci. U posebnim slučajevima, (ako što je slučaj kada obveznik uzdržavanja ima posebne potrebe zbog bolesti), iznos na računu koji će biti izuzet od ovrhe može pojedinačno prilagoditi sud nadležan za ovršni postupak (članak 850.k stavak 4. Zakona).

12 Postoji li organizacija ili nadležno tijelo koje mi može pomoći pri osiguranju uzdržavanja?

Nalog za uzdržavanje redovni je ovršni akt (*Vollstreckungstitel*) za novčanu tražbinu, što znači da u načelu uzdržavana osoba mora ispunjavati uobičajena pravila za ovrhu i mora sama ovršiti tražbinu.

Međutim, Ured za socijalnu pomoć djeci može pomoći s naplatom ako pomaže djetetu. On može pomoći djetetu na temelju zahtjeva roditelja koji snosi isključivu odgovornost za dijete ili, ako roditelji zajednički snose odgovornost, na zahtjev roditelja koji skrbi o djetetu.

Treba razlikovati između tog scenarija i druge vrste slučaja: stranka koja ima pravo na uzdržavanje može dobivati određena plaćanja iz sustava socijalne sigurnosti kojima se zadovoljava potreba koja bi se inače pokrivala plaćanjem uzdržavanja. Ako primatelj takvih davanja iz sustava socijalne sigurnosti ima neplaćenih tražbina za uzdržavanje od obveznika uzdržavanja, zahtjev za uzdržavanje u načelu se prenosi na odgovorno javno tijelo koje zatim može u vlastito ime potraživati uzdržavanje.

U određenim slučajevima u kojima dijete odgaja samohrani roditelj i drugi roditelj ne plaća uzdržavanje u novcu, plaćanja se određeno vrijeme mogu izvršavati u skladu sa Zakonom o predujmovima za uzdržavanje (*Unterhaltsvorschussgesetz – UVG*). Ured za plaćanje predujmova za uzdržavanje (*Unterhaltsvorschusskasse*) zatim naplaćuje tražbinu za uzdržavanje koja je na njega prenesena.

Nadalje, ako obveznik uzdržavanja ne plaća uzdržavanje, i ako se mora plaćati socijalna pomoć (*Sozialhilfe*) (pod pretpostavkom da su ispunjeni drugi uvjeti za socijalnu pomoć), zahtjevi za uzdržavanje prelaze na pružatelja socijalne pomoći (na isti način kao i za prethodno navedene predujmove) i pružatelj socijalne pomoći zatim može provesti ovrhu. U slučaju davanja za nezaposlene (*Grundsicherung für Arbeitssuchende*), prijenos se izvršava samo na temelju pisane obavijesti platitelja obvezniku uzdržavanja.

13 Mogu li organizacije (državne ili privatne) unaprijed u cijelosti ili djelomično umjesto dužnika isplatiti uzdržavanje?

Plaćanja u skladu sa Zakonom o predujmovima za uzdržavanje te plaćanja socijalne pomoći i davanja za nezaposlene iz 12. pitanja neovisna su plaćanja iz sustava socijalne sigurnosti s definiranim područjem primjene i nisu plaćanja uzdržavanja u užem smislu. Njih tužitelju izravno plaćaju nadležna javna tijela. Ona ne ovise o tome može li se naplatiti tražbina za uzdržavanje. Javna tijela na koje je prenesena tražbina za uzdržavanje mogu ovršiti tražbinu u vlastito ime.

Za razliku od plaćanja u skladu sa Zakonom o predujmovima za uzdržavanje te plaćanja socijalne pomoći i davanja za nezaposlene, pomoć koju pruža Ured za socijalnu pomoć mladima ne čini zasebno pravo na plaćanje odgovornog javnog tijela. U tom je slučaju uloga javnog tijela ograničena na pružanje pomoći uzdržavanoj osobi u podnošenju zahtjeva za uzdržavanje te u postupku ovrhe.

14 Ako se nalazim u ovoj državi članici, a dužnik ima prebivalište u drugoj državi:

14.1 Mogu li dobiti pomoć nadležnog tijela ili privatne organizacije u toj državi članici?

Ako stranka koja ima pravo na uzdržavanje želi ovršiti iznos tražbinu za uzdržavanje prijavljene protiv obveznika uzdržavanja koji ima boravište u inozemstvu, on ili ona mogu zatražiti pomoć Saveznog ureda za pravosuđe (*Bundesamt für Justiz*) u Bonnu. Savezna Republika Njemačka imenovala je Savezni ured za pravosuđe središnjim tijelom za prekogranične postupke radi ostvarivanja prava na uzdržavanje.

14.2 Ako da, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji?

U skladu s člankom 55. Uredbe EU-a o uzdržavanju ili člankom 2. stavcima 1. i 2. Konvencije UN-a iz 1956. uzdržavana osoba koja ima boravište u Njemačkoj podnosi zahtjev zamoljenom središnjem tijelu putem Saveznog ureda za pravosuđe u Bonnu.

Kontaktne podatke središnjeg tijela:

Bundesamt für Justiz

53094 Bonn

Njemačka

E-pošta: auslandsunterhalt@bfj.bund.de

Tel.: +49(0)228 99410 40

Faks: +49(0)228 99410 5202

<https://www.bundesjustizamt.de/>

15 Ako se nalazim u drugoj državi, a dužnik se nalazi u toj državi članici:

15.1 Mogu li izravno uputiti zahtjev takvom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji u toj državi članici?

Jedna od novih zadaća središnjeg tijela u skladu s uredbom EU-a o uzdržavanju jest da sada može obrađivati i određene zahtjeve obveznika uzdržavanja.

15.2 Ako mogu, kako se mogu obratiti tom nadležnom tijelu ili privatnoj organizaciji i kakvu vrstu pomoći mogu primiti?

Ti zahtjevi moraju biti podneseni putem središnjeg tijela u državi boravišta. Taj ih ured prosljeđuje središnjem tijelu Savezne Republike Njemačke.

16 Obvezuje li tu državu članicu Haški protokol iz 2007.?

Da.

17 Ako državu članicu ne obvezuje Haški protokol iz 2007., koji će se zakon primjenjivati na zahtjev za uzdržavanje prema pravilima međunarodnog privatnog prava? Koja su odgovarajuća pravila međunarodnog privatnog prava?

Nije primjenjivo.

18 Koja su pravila za pristup pravosuđu u prekograničnim slučajevima unutar EU-a u skladu sa strukturom poglavlja V. Uredbe o uzdržavanju?

Pristojbe za postupke radi ostvarivanja prava na uzdržavanje u načelu se plaćaju unaprijed. U području obuhvaćenom Uredbom o uzdržavanju pravna pomoć dodjeljuje se u skladu s člancima 44. do 47. Uredbe. Obveza plaćanja unaprijed ne primjenjuje se u određenim okolnostima, posebno ako je odobrena pravna pomoć.

19 Koje je mjere donijela ova država članica kako bi osigurala funkcioniranje aktivnosti opisanih u članku 51. Uredbe o uzdržavanju?

Njemačka je svom središnjem tijelu, Saveznom uredu za pravosuđe, dodijelila nužne ovlasti za osiguranje učinkovitosti mjera opisanih u članku 51.

Posljednji put ažurirano: 01/06/2017

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJNI-a. Prijevode je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.